

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

12. februar 2015 · J.nr.: NMK-500-00558 · Ref.: JKW-NMKN

AFGØRELSE

i sag om etablering af bogstaver i landskabet indenfor strandbeskyttelseslinjen på en ejendom på Sejerø

Natur- og Miljøklagenævnet skal træffe afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 65, stk. 1, jf. § 15, stk. 1. – strandbeskyttelseslinjen.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster hermed enstemmigt Naturstyrelsens afgørelse af 16. juni 2014, om afslag på dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til dels at bibeholde allerede etablerede anlæg samt etablering af yderligere anlæg (bogstaver), på ejendommen matr. nr. 41 Sejerby By, Sejerø i Kalundborg Kommune.

Naturstyrelsen fastsætter en nærmere frist for fjernelse af de etablerede anlæg (bogstaverne "T" og "I").

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse.

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger. Projektet etableres af hensyn til Sejerøs befolkning og turister, og projektet skal formidle og iscenesætte naturen i samarbejde med professionelle kunstnere.

Der henvises til, at man ved formidling af naturen ikke nødvendigvis behøver at anvende naturens egne materialer – fx anvendes cortenstål i et projekt, hvor man skal formidle Molderskrænterne på Fur

Intentionen med projektet er at åbne området for besøgende, med det formål at gøre vandringer og naturoplevelser mere tilgængelige. I samarbejde med Realdanias kampagne "Stedet tæller", er intentionen at udvikle Marebjerggård til et residency og landskabet omkring til en kunspark åbent for offentligheden. Kunsparkens formål er, igennem kunstneriske indgreb og opførelse af værker relateret til naturen, at gøre naturen på Sejerø tilgængelig og synlig.

Sagernes oplysninger

Projektet er en del af et projekt – en kunspark - som skal danne en skulpturel linje i landskabet med liggende bogstaver. Bogstaverne TOPIA skal etableres indenfor strandbeskyttelseslinjen, og kræver derfor dispensation. Projektet skal realiseres på ejendommen Marbjerggård.

Projektet er et samarbejde mellem Sejerø Festival og Foreningen Marbjerg. Projektet har modtaget støtte fra Statens Kunstfond til etablering af de første to bogstaver. Foreningen Marbjerggård råder over ejendommen Marbjerg, og gården skal, i samarbejde med fonden Realdania under projektpuljen Stedet Tæller, udvikles til en kunspark åben for offentligheden. Formålet er gennem kunstneriske indgreb og opførelse af værker at gøre naturen på Sejerø mere tilgængelig og synlig.

Bogstavet "U" skal etableres som en betonkonstruktion i vandet ud for kysten. Kystdirektoratet har den 16. juni 2014 meddelt afslag på at etablere betonkonstruktionen i vandet.

Bogstavet "T" er allerede etableret uden dispensation, og er udformet i mursten og bogstavet "I" er etableret som en jordvold (også uden dispensation). "T" ligger indenfor den gamle 100 m strandbeskyttelseslinje og "O" ligger – efter nævnets skøn – på grænsen af denne, og de resterende bogstaver ligger i den udvidede del af strandbeskyttelseslinjen.

"O" skal etableres som en bænk omkring en sø, "P" skal skabes af 100 dværgæbletræer og "A" opbygges af asfalt og kan tjene som rundkørsel og parkeringsplads, idet det placeres umiddelbart ved en eksisterende vej. Bogstaverne etableres med forskellig størrelse, således at "U" er mindst (ca. 6-7 m langt) og bogstavernes længde øges gradvist, således at "A" er størst og ca. 30 m langt. "T" er 12 m langt (og ca. ½ m højt).

Naturstyrelsen har i afgørelsen lagt vægt på, at der ikke ses at være særlige forhold, som kan begrunde en dispensation. Styrelsen har anført, at det fremførte om projektets vigtighed for Sejerøs kultur og hensynet til naturens tilgængelighed, ikke kan føre til en ændring af vurderingen. Styrelsen har lagt vægt på, at projektet i kraft af dets størrelse vil være et væsentligt indgreb i det næsten ubebyggede landskab, samt at det vil få en uønsket præcedensvirkning i andre tilsvarende sager.

For så vidt angår de allerede etablerede bogstaver "T" og "I", har styrelsen lagt vægt på, at der ikke ville være givet dispensation til disse, såfremt man forinden havde ansøgt herom. Da styrelsen endvidere ikke dispenserer til at lovliggøre bogstaverne, er de varslet påbudt fjernet.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Pernille Christensen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Pelle Andersen-Harild, Jeppe Brogård, Torben Hansen, Henrik Høegh, Marianne Højgaard Pedersen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg, Henrik Waaben.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder at opføre bebyggelse m.v.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en særlig begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

I lovbemærkningerne til kystlovforslaget er anført, at der som hidtil bør dispenseres til begrænsede udvidelser og nyanlæg af foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Der sigtes herved til anlæg af mindre parkeringspladser, og stier til eller langs med kysten, anbringelse af toiletbygninger, naturformidlings- og miljøinformation (f.eks. blå flag, skilte og informationstavler) samt andre beskedne opholdsfaciliteter for friluftslivet. Det forudsættes, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Efter bemærkningerne til kystlovforslaget er det forudsat, at den udvidede strandbeskyttelse forudsættes administreret mere lempeligt på små øer, når forholdene og hensynet til øernes erhvervs-mæssige udvikling kræver det. I Skov- og Naturstyrelsens vejledning om 300 m strandbeskyttelseslinjen (2000), er det anført at den forudsatte lempelse alene har relation til de yderligere arealer, der ved loven inddrages under strandbeskyttelse.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at der foreligger en særlig begrundelse for at meddele dispensation til placering af det ansøgte indenfor strandbeskyttelseslinjen. Placeringen af bogstaverne ses ikke at have nogen funktionel sammenhæng med strandzonen, og det vurderes ikke, at det valgte placering vil have en større betydning for turisme og friluftsliv end en placering udenfor strandbeskyttelseslinjen. Nævnet må endvidere bemærke, at det forhold, at ansøger råder over ejendommen og placeringen af projektet på denne baggrund skal realiseres indenfor strandbeskyttelseslinjen, ikke er et særligt forhold, som kan begrunde en dispensation.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster hermed Naturstyrelsens afgørelse af 16. juni 2014, om afslag på dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til dels at bibeholde allerede etablerede anlæg samt etablering af yderligere anlæg (bogstaver), på ejendommen matr. nr. 41 Sejerby By, Sejerø i Kalundborg Kommune.

Naturstyrelsen fastsætter en nærmere frist for fjernelse af de etablerede anlæg (bogstaverne "T" og "I").

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

A handwritten signature in blue ink that reads "Jan Kofod Winther". The signature is written in a cursive style.

Jan Kofod Winther

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Naturstyrelsen, j.nr. NST-4132-326-00158 – nst@nst.dk
- Marianne Jørgensen – joergensen.marianne@gmail.com
- Nina Wöhlk – ninawoehlk@gmail.com
- Kalundborg Kommune – kalundborg@kalundborg.dk
- Kystdirektoratet – Bertram Tobias Hacke – bth@kyst.dk